

ਵੀਰਵਾਰ, 30 ਅਕਤੂਬਰ, 2025
14 ਕੱਤਕ { ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 557
ਬਿਕਰਮੀ 2082
ਜਿਲਦ/VOL. : 74
ਅੰਕ/NO. : 149

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

DAILY NAWAN ZAMANA • THURSDAY, 30 OCTOBER, 2025

ਜਲੰਧਰ nawan zamana TV

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.I.)-00068/57 E-mail : nawanzamana@gmail.com www.nawanzamana.in ਸਫੇ : 12

ਆਰ ਟੀ ਓ ਦਫ਼ਤਰ ਲਾਕ

ਹੁਣ 1076 ਡਾਇਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ ਕਰਮਚਾਰੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕ ਕੇਂਦਰਤ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ

ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਫੋਸਲੈਂਸ ਆਰ ਟੀ ਓ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਮੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਯੁੱਗ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਇੱਥੇ ਆਰ ਟੀ ਓ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਾਇਆ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਲੋਕ 1076 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੋਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, 'ਆਪ' ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਮਨੀਸ਼ ਸਿਸਦੀਆ ਤੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

‘ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ’ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਪੂਰੀ (ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸੱਗੂ, ਮੋਹਿਤ ਗਰਗ, ਬਿਨੀ ਗਰਗ)
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੌਮੀ ਕਨਵੀਨਰ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ 350ਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ‘ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ’ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ

• ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 2 'ਤੇ

ਬਿਜਲੀ ਅਦਾਰੇ ਅਡਾਨੀ-ਅੰਬਾਨੀ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਬਿਜਲੀ ਵੰਡ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ (ਇੱਕ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਰੁਪਏ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਫੰਡ ਲੈਣ ਲਈ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਿਜਲੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਰੀਅਲ ਕੰਟਰੋਲ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਤਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ

ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰਾਲਾ ਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲਾ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਐਲਾਨ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਅਡਾਨੀ ਪਾਵਰ, ਰਿਲਾਇਸ ਪਾਵਰ, ਟਾਟਾ ਪਾਵਰ, ਸੀ ਈ ਐੱਸ ਸੀ ਅਤੇ ਟਾਰੇਟ ਪਾਵਰ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ‘ਮੇਲਾ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ’ ਅੱਜ ਤੋਂ

ਜਲੰਧਰ (ਕੇਸਰ)
ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਨੂੰ ‘ਗ਼ਦਰੀ ਹਾਫ਼ਿਜ਼ ਅਬਦੁਲਾ ਨਗਰ’ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਗੇਟ ਬਣਾਇਆ। 30, 31 ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਮੇਲੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ

‘ਚ ਇਸ ਨਗਰ ਦੇ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਗਰ ਅਤੇ ਪੰਡਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰੋਗੇ, ਉਹਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਬਖਸ਼ੀਵਾਲਾ, ਕੋਟਲਾ ਨੱਧ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੱਲਾ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਪੁਸਤਕ ਪੰਡਾਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਹੜੇ ਗ਼ਦਰੀ ਗੁਲਾਬ ਕੌਰ ਦੇ ਸੰਗੀ-ਸਾਥੀ ਰਹੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਟੁੰਡੀਲਾਟ ਕੋਟਲਾ ਨੱਧ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ‘ਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਗੇਟ ਬਣਾ ਕੇ ਵੱਡੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਨੂੰ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਟੇਡੀਅਮ ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਾ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਟੁੰਡੀਲਾਟ ਪੰਡਾਲ ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

• ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 2 'ਤੇ

ਵਪਾਰੀ ‘ਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਨਸਾ ਰਿਹਾ ਮੁਕੰਮਲ ਬੰਦ

ਮਾਨਸਾ (ਗੋਤਵਾਲ/ ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਘਮਰ)
ਮਾਨਸਾ ‘ਚ ਪੋਸਟੀਸਾਈਡ ਵਪਾਰੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ‘ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣਿਆਂ ਹਮਲਾ ਕਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਛਕਾਰ ਹੋਏ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸੱਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ, ਵਪਾਰਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ

ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੁਲਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਕੋਸਿਆ। ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬੰਦ ਰੱਖ ਕੇ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਰਾਇਣ ਮੰਦਰ ਨਜ਼ਦੀਕ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਹਿਰ ‘ਚ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬੰਦ ਰਹੀਆਂ। ਹੁਣ 21 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਾਰ ਐਂਸੇਸੀਏਸ਼ਨ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਕੰਮ ਛੱਡ ਕੇ ਰੋਸ ਜਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਲੋਕਾਂ ‘ਚ ਰੋਸ ਸੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਥਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਬਦਮਾਸ਼ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅੱਜਾਮ ਦੇ ਕੇ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਏ।

ਅੱਜ ਦੇ ਇਕੱਠ ‘ਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਪਾਰੀ, ਦੁਕਾਨਦਾਰ, ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਤੇ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੁਲਸ ਖਿਲਾਫ਼ ਵਰ੍ਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ ਜੇਕਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਹੀ ਰਾਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਫਿਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕੀ ਉਮੀਦਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰੰਤੂ ‘ਚ ਪੁੱਜੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

• ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 2 'ਤੇ

ਅੱਠਵਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪੇ-ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੰਜ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰੇ : ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਐੱਮ ਐੱਸ ਭਾਟੀਆ)
ਏਟਕ ਦੀ ਕੌਮੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ 8ਵਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਠੰਢੇ ਬਸਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ 10 ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਬਿਹਾਰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਬਨਿਟ ਨੇ 28 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟ-ਟਾਈਮ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 10 ਮਹੀਨੇ ਲੱਗ ਗਏ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 8ਵੇਂ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ 2027 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਆਉਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

2027 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਵੀ ਖਿੱਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਹੋਰ ਦੋ ਸਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਾਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ। 8ਵੇਂ ਪੇ-ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਵਾਲਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਏਨੀਆਂ ਕਠੌਰ ਹਨ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਰਥਕ ਹਾਲਾਤ, ਵਿੱਤੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਵਿਕਾਸ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਕਲਿਆਣ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਈ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਉਪਲੱਬਧਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ‘ਬਿਨਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਵਾਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ’ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਫੰਡ ਵਾਲੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨ

• ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 2 'ਤੇ

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਤੇਜ਼ਸਵੀ ਯਾਦਵ ਨੇ ਸੁੱਟਿਆ ਬੜਾ ਚੋਗਾ,
ਹਰ ਪਰਵਾਰ ਲਈ ਹੋਊ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਬੋਲੀ।

ਲਾਰੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਲਾਏ ਫਿਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ,
ਰਾਜ ਦੀ ਦੇਣੀ ਬੱਸ ਬਦਲ ਨੁਹਾਰ ਬੋਲੀ।

ਛੱਡੋਪਿਆਂ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਇਹ ਕਹੀ ਜਾਊ,
ਬਦਲਦਾ ਵੇਖ ਲਿਉ ਤੁਸੀਂ ਬਿਹਾਰ ਬੋਲੀ।

ਇੱਕੋ ਅਰਜ਼ ਉਸ ਕੀਤੀ ਬੱਸ ਵੇਟਰਾਂ ਨੂੰ,
ਬਦਲਿਉ ਰਾਜ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਬੋਲੀ।

ਹਰ ਇੱਕ ਘਰ ਨੂੰ ਆਪੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣਾ,
ਵਾਅਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸੁਣੇ ਆ ਬੜੇ ਬੋਲੀ।

ਗੱਦੀ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਜਾਂਦੇ ਇਹ ਭੁੱਲ ਵਾਅਦੇ,
ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕ ਫਿਰ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਖੜੇ ਬੋਲੀ।

-ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ

Transforming Education Transforming India

INVITING PEOPLE FROM ACADEMIA FOR PERMANENT (REGULAR) POSTS OF PROFESSOR ASSOCIATE PROFESSOR ASSISTANT PROFESSOR EDUCATION

for
ITEP PROGRAMMES
B.A/B.Sc/B.Com-B.Ed (Secondary Stage) & B.A-B.Ed (Middle Stage)

ISITEP PROGRAMMES
B.A/B.Sc/B.Com-B.Ed Spl. Edu. (Multiple Disabilities-PS)
B.A/B.Sc/B.Com-B.Ed Spl. Edu. (Multiple Disabilities-PS)

Facilities available-Residential, Medical, Transport, Pre-Primary School and Creche

The University reserves the right not to fill any of the above post(s)

Candidates should apply online at
www.lpu.in/job

Call us at: 01824-520200
(Monday to Saturday) | 9am to 5pm

Jalandhar-Delhi G.T.Road, Phagwara (Punjab)-144411 | www.lpu.in

Defined by
Results
Driven by
Relationships

 Advances 17.7%/10.1% Y-o-Y/YTD*	 Deposit 19.8%/12.0% Y-o-Y/YTD*	 ROA 1.3% Q2FY26	 CASA 33.9% Q2FY26	NNPA/Credit Cost 1.4%/0.2% Q2FY26	CAR 24.2% Q2FY26
--	---	--	--	--	-------------------------------

Extract of Unaudited Financial Results for the Quarter and Half Year ended September 30, 2025
(₹ in lacs except otherwise stated)

Sr. No.	Particulars	Quarter Ended			Half Year Ended		Year Ended
		September 30, 2025	June 30, 2025	September 30, 2024	September 30, 2025	September 30, 2024	March 31, 2025
		Unaudited	Unaudited	Unaudited	Unaudited	Unaudited	Audited
1.	Total Income from Operations	27,960	26,996	24,929	54,956	48,436	99,452
2.	Net Profit/(Loss) for the period (before Tax, Exceptional and/or Extraordinary Items)	4,637	4,251	4,433	8,888	8,450	17,513
3.	Net Profit/(Loss) for the period before tax (after Exceptional and/or Extraordinary Items)	4,637	4,251	4,433	8,888	8,450	17,513
4.	Net Profit/(Loss) for the period after tax (after Exceptional and/or Extraordinary Items)	3,489	3,201	3,334	6,690	6,336	13,165
5.	Total Comprehensive Income for the period (Comprising Profit/(Loss) for the period (after tax) and Other Comprehensive Income (after tax)) [refer note (ii)]	-	-	-	-	-	-
6.	Paid up Equity Share Capital	4,529	4,525	4,507	4,529	4,507	4,525
7.	Reserves (excluding Revaluation Reserve) as shown in the Audited Balance sheet of the previous Year	-	-	-	-	-	1,29,489
8.	Securities Premium Account	70,177	70,064	69,558	70,177	69,558	70,064
9.	Net worth ¹	1,38,551	1,37,306	1,25,899	1,38,551	1,25,899	1,33,447
10.	Paid up Debt Capital / Outstanding Debt	57,685	48,818	39,002	57,685	39,002	32,058
11.	Outstanding Redeemable Preference Shares ²	-	-	-	-	-	-
12.	Debt Equity Ratio ³	0.41	0.35	0.31	0.41	0.31	0.24
13.	Earnings per share (of ₹10/- each) (for continuing operations)	-	-	-	-	-	-
13.1	Basic ₹ (non-annualised)	7.70	7.08	7.41	14.78	14.07	29.18
13.2	Diluted ₹ (non-annualised)	7.67	7.05	7.35	14.72	13.97	29.09
14.	Capital Redemption Reserve ⁴	-	-	-	-	-	-
15.	Debt Redemption Reserve ⁴	-	-	-	-	-	-
16.	Debt Service Coverage Ratio ⁵	-	-	-	-	-	-
17.	Interest Service Coverage Ratio ⁵	-	-	-	-	-	-

¹ Net worth is computed as per RBI Master Circular No. RBI/2015-16/70 DBR.No.Dir.BC.12/13.03.00/2015-16 on Exposure Norms dated July 1, 2015. Net worth also includes Available for Sale (AFS) Reserve. Previous period figures have been recomputed accordingly.

² The Bank has not issued any redeemable preference shares.

³ Debt-equity ratio means the ratio of total borrowings to share capital plus reserves & surplus.

⁴ As per the Companies Act, 2013, the Bank is not required to create capital/debt redemption reserve. However, the Bank has created Recovery Expense Fund Account with BSE Limited.

⁵ Being a Banking Company, Disclosure is not applicable as per SEBI (Listing Obligations and Disclosure Requirements) Regulations, 2015

Notes:

(i) The above is an extract of the detailed format of quarter and year ended Financial Results filed with the Stock Exchanges under Regulation 33 & 52 read with Regulation 63(2) of the SEBI (Listing Obligations and Disclosure Requirements) Regulations, 2015. The full format of the quarter ended Financial Results are available on the websites of the Stock Exchanges, www.nseindia.com and www.bseindia.com and of the Bank www.capital.bank.in.

(ii) Information related to the total comprehensive income and other comprehensive income are not furnished as Ind AS is not yet made applicable to Bank.

(iii) The figures of the current quarter/corresponding previous quarter represent the difference between the year-to-date figures up to the end of the current quarter/corresponding previous quarter and the published figures up to the end of the previous quarter.

(iv) The other line items referred in Regulation 52(4) of the SEBI (Listing Obligations and Disclosure Requirements) Regulations, 2015, has been given hereunder:

Sr. No.	Particulars	Quarter Ended			Half Year Ended		Year Ended
		September 30, 2025	June 30, 2025	September 30, 2024	September 30, 2025	September 30, 2024	March 31, 2025
		Unaudited	Unaudited	Unaudited	Unaudited	Unaudited	Audited
1	Percentage of shares held by Government of India	-	-	-	-	-	-
2	Return on Assets ¹ (annualised)	1.26%	1.18%	1.40%	1.22%	1.33%	1.35%
3	Operating Margin ²	18.12%	19.02%	19.35%	18.56%	18.74%	18.65%
4	Net Profit Margin ³	12.48%	11.86%	13.37%	12.17%	13.08%	13.24%
5	Total Debt to Total Assets ⁴	5.04%	4.39%	4.08%	5.04%	4.08%	3.17%
6	Gross NPA (₹ in lacs)	21,327	20,424	17,532	21,327	17,532	18,534
7	Net NPA (₹ in lacs)	10,748	10,178	8,544	10,748	8,544	9,184
8	% of Gross NPA	2.70%	2.74%	2.61%	2.70%	2.61%	2.58%
9	% of Net NPA	1.38%	1.39%	1.29%	1.38%	1.29%	1.30%
10	Capital Adequacy Ratio (%)	24.23%	24.50%	26.34%	24.23%	26.34%	25.39%
11	Tier-I Ratio (%)	20.91%	21.11%	22.19%	20.91%	22.19%	21.71%

¹ Return on Assets means the ratio of profit after tax to average monthly total assets.

² Operating Margin means Operating profit before provisions and contingencies to the total income.

³ Net Profit Margin means Net Profit to total income.

⁴ Total Debts to Total assets means the ratio of total borrowings to total assets.

(v) The other line items referred in Regulation 52(4) of the SEBI (Listing Obligations and Disclosure Requirements) Regulations, 2015, pertinent disclosures have been made to the BSE Limited and National Stock Exchange of India Limited and can be accessed on the website of the Stock Exchange on www.bseindia.com, www.nseindia.com and the Bank on URL www.capital.bank.in.

(vi) The above result has been approved by the Board of Directors in its meeting held on October 29, 2025.

*HFY26 over FY25

Date: October 29, 2025
Place: Jalandhar

For and on Behalf of the Board of Directors of
Capital Small Finance Bank Limited
Sd/-
Sarjit Singh Samra
Managing Director & CEO
(DIN:00477444)

Capital Small Finance Bank

Vishwas Se Vikas Tak

Capital Small Finance Bank Limited (CIN: L65110PB1999PLC022634)
Regd. & Head Office: MIDAS Corporate Park, 3rd Floor, 37 G.T. Road, Jalandhar, Punjab, INDIA - 144 001
Tel.: 0181-505 1111, 505 2222 | E-mail: investorrelations@capitalbank.co.in | www.capital.bank.in

Scan for detailed financials

Adfactors 544/25

ਸਜ ਗਿਆ ਬਖਸ਼ੀਵਾਲਾ, ਦੌਲੇ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੰਡਾਲ

ਜਲੰਧਰ (ਕੇਸਰ) 34ਵਾਂ 'ਮੇਲਾ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ' ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਮੇਲੇ 'ਬਖਸ਼ੀਵਾਲਾ ਦੌਲੇਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੰਡਾਲ' ਪ੍ਰਤੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੰਡਾਲ ਵਿਚ ਬੁੱਧਵਾਰ ਤੋਂ ਹੀ ਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਸਜਾਵਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਹਰਿਆਣਾ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਗਭੱਗ 100 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੱਖਾਂ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੇਖਕ, ਪੁਸਤਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪੀਥੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਪੈਨਲ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਪੁਸਤਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ ਦੀਵਾਨਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਵਰਿੰਦਰ ਦੀਵਾਨਾ ਅਤੇ ਆਰਟ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਦਿੱਤਰਜ ਪ੍ਰੀਤੀ ਸ਼ੈਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਨ ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ (ਲਖਨਊ) ਦੇ ਵਰਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੇ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸੌਨੇ 'ਤੇ ਸੁਰਹੱਦ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਨਾਟਕਾਂ ਭਰੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਗਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹਰਜੀਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਕੋਵਲ

ਪਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨਾ 'ਚ ਨਾਟਕ ਹੋਵੇਗਾ 'ਸਾਂਚਲ ਬਾਰ', ਮਾਲਾ ਰਾਮਸ਼ੀ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜਨ ਨਾਟਿਆ ਮੇਂਚ ਮੰਡਲੀ ਵੱਲੋਂ 'ਫਿਰਕਾਪੁਸਤੀ' ਗੁਪਤਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨਾ 'ਚ ਨਾਟਕ ਹੋਵੇਗਾ 'ਮੁਝ ਪੱਖ ਦੇ ਦੋ' ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਨਾਟਕ ਹੋਵੇਗਾ, 'ਤੂੰ ਅਗਲਾ ਵਰਕਾ ਫੋਲ'। ਹਰ੍ਹ ਪ੍ਰੀਤਤਾ ਨਾਲ ਹਾਕਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕੌਝੇ ਮਜ਼ਾਕ ਉੱਪਰ ਵਿਅੰਗ ਕੱਸਦਾ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਟਕ 'ਰਾਹਤ' ਖੇਡੇਗਾ। ਇਕੱਤਰ ਅਤੇ ਇਪਟਾ ਮੋਗਾ ਅਵਤਾਰ ਚੜ੍ਹਕੇ ਅਤੇ ਸਾਬੀ ਨਿਵੇਕਲਾ ਰੰਗ ਭਰਨਗੇ, 'ਭੰਡ ਆਏ ਮੇਲੇ 'ਤੇ'। ਮੇਲੇ 'ਚ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਛੇੜਨਗੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਤੋਂ 'ਰੇਲਾ ਸੰਗੀਤਕ ਗਰੁੱਪ', ਦਸਤਕ ਸੰਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਚ (ਸਾਰਾ), ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਮੰਡਲੀ ਭਦੌਂਡ (ਮਾਸਟਰ ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ), ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਜੱਥਾ ਰਸੂਲਪੁਰ (ਸਵਰਨ ਪਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਸਾਬੀ) ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਮੰਡਲੀ ਮਸਾਟੀ (ਪਰਮਿੰਦਰ ਮਸਾਟੀ), ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਮੰਡਲੀ ਗੜ੍ਹਦੀਵਾਲਾ (ਗੁਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ), ਗੁਲਾਮ ਅਲੀ, ਇਬਰਾਹਿਮ ਉਦਾਸੀ, ਨਰਗਿਸ, ਅਜਮੇਰ ਅਕਲੀਆ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਬੰਗੋ।

ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਰੰਗ 'ਚ ਗੰਗਿਆ ਜੀ ਬੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਦਾ ਵਿਹੜਾ

ਨਾਭਾ (ਵਰਿੰਦਰ ਵਰਮਾ) ਜੀ ਬੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੰਦੀਪ ਬਾਂਸਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਖੇਡ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਸ਼ਨਦਾਰ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਗਰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੀਪ ਜਗੂ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ

ਦੇ ਮਿੱਠੇ ਸੁਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਨੇ ਖੇਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਨਿਭਾਈ ਤੇ ਖੇਡ ਕਪਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਮਿਸ਼ਾਲ ਜਗਾਉਣ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਚੁੱਕੇ ਸਮਾਰੋਹ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਭਾਗੀਆਂ ਨੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਖੇਡ-ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਸਹੂਂ ਚੁੱਕੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਹਾਊਸਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮਾਰਚ

ਪਾਸਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਮਨਮੋਹਕ ਗਿੱਧਾ ਨਾਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਦਿਨ ਭਰ ਚੱਲੇ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ 100 ਮੀਟਰ ਦੌੜ, 200 ਮੀਟਰ ਦੌੜ, 400 ਮੀਟਰ ਦੌੜ, ਸ਼ਾਟ ਪੁੱਟ, ਗੋਲੇ ਰੋਸ, ਉੱਚੀ ਛਲਾਹ, ਲੰਮੀ ਛਲਾਹ, ਰੌਸਕਮੀ ਆਦਿ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਿਖਾਈ। ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਟਿਵਾਣਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਸਿਰਫ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕ ਪਾਠ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਟੀਮ ਵਰਕ ਤੇ ਹਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਭਾ, ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਖੇਡ-ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਪਾਲ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਜੋਤੁਆ ਨੂੰ ਤਰਮੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡ ਸਿਰਫ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰਦੁਸਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਟੀਮ ਵਰਕ ਅਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵੀ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਉਪ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਵਿਆ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਰੁਟੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ।

ਹੈਲੋਵੀਨ ਵਰਗੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਨਾ ਭੁੱਲਣ

ਜਗਰਾਉ (ਅਮਿਤ ਬੇਨਾ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਏ ਦਿਨ ਹੈਲੋਵੀਨ ਵਰਗੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਹੈਲੋਵੀਨ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਡੇ ਵਿਰਸੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ। ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਸਿਰਫ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕ ਪਾਠ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਟੀਮ ਵਰਕ ਤੇ ਹਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਭਾ, ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਖੇਡ-ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਪਾਲ ਕੌਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਜੋਤੁਆ ਨੂੰ ਤਰਮੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡ ਸਿਰਫ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰਦੁਸਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਟੀਮ ਵਰਕ ਅਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵੀ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਦੀ ਉਪ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਵਿਆ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਰੁਟੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ।

ਨੁੱਲੀਵਾਲ ਵਿਖੇ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਪਹੁੰਚੀ ਟੀਮ ਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਘਿਰਾਓ

ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ (ਬਲਵਿੰਦਰ ਵਜ਼ੀਰਕੋਪੁਦੀਪ ਲੋਹਗੜ੍ਹ) - ਪਿੰਡ ਨੁੱਲੀਵਾਲ (ਬਰਨਾਲਾ) ਵਿਖੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ਬਿਤੀ ਗੰਗੀਰ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਈ ਟੀਮ ਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਘਿਰਾਓ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜੇ. ਐ. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੀਹਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਗਗਰ, ਨੇਤਾਲ ਅਵਸਰ ਟੋਕ ਚੰਦ ਨਹੀਰੀ ਪਟਵਾਰੀ, ਸਹਾਇਕ ਲਾਈਨਮੈਨ ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਾਹਰ ਟੀਮ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ

ਹੇ ਸੁਹ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਬਿਤੀ ਦੇ ਮੌਨੇਵਾਲ ਬਾਣਾ ਨੁੱਲੀਵਾਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਫ਼ਸਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਟੀਮ ਦੇ ਪੁੰਨਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰੀ ਉਗਰਾਹਾਂ ਦੇ ਮੋਟਾ ਸਿੱਧੂ

ਸਿੱਧੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੰਬੰਧੀ ਨੇ ਟੀਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਘੇਰ ਕੇ ਘਿਰਾਓ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਬਿਲਾਡ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ

ਕੀਤੀ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਲੱਜ਼ੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੇ ਪਰਾਲੀ ਨਾ ਸਾੜਨ ਦਾ ਦਬਾਅ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਰਾਲੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਰੀ ਉਗਰਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਜ਼ਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਡੋਲਾ ਸਿੰਘ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੁੱਲੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵੱਲੋਂ ਟੈਂਕ ਜਾਮ ਕਰਕੇ ਅਗਲਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਮਲਦਰ ਵਜ਼ੀਰਕੋ ਕਲਾਂ ਭੂਮੀ ਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੰਵਤ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ

ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਾਨ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਖਰ ਸਿੰਘ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਡਰਵੇਦਾ ਪਨੇਰ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਇਸਤਰੀ ਆਗੂ ਸੁਖਦੇਵ ਕੌਰ, ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ ਆਦਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਲਾਲਾ ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਵਿੱਦਿਆ ਮੰਦਰ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਕੀਤਾ ਹਾਸਲ

ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ (ਦਰਸ਼ਨ ਜਿੰਦਲ) - ਲਾਲਾ ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਸਰਵਹਿੰਤਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਵਿਦਿਆ ਮੰਦਰ, ਰਾਮਪੁਰਾ ਫੂਲ

ਪਰਵਾਰ ਲਈ ਇਹ ਗੌਰਵ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਰਗ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਖੇਤਰੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਸੰਗਣਕ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਵੈਦਿਕ ਗਣਿਤ ਕਵਿਸ਼ ਅਤੇ ਨੈਪੀਅਰ ਗਣਿਤ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ 'ਚ ਆਤਮ-ਰੱਖਿਆ ਸਿਖਲਾਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਲਗਾਈ

ਦੇਹਰਾ (ਰਮਿੰਦਰ ਸੇਠ) - ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ, ਦੇਹਰਾ ਵਿਖੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਐੱਨ ਐੱਸ ਐੱਸ ਕੈਂਪ ਦੇ ਚੌਥੇ ਦਿਨ 'ਆਤਮ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ' ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਗਿੰਨੀਜ਼ ਬੁੱਕ ਆਫ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਾਂਅ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕੇ ਨਾਮਵਰ ਖਿਡਾਰੀ ਅਤੇ ਮਾਰਕਸ ਆਰਟਸ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਵਿੱਕੀ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਵਕਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਮੈਂਬਰ ਰੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਰਾੜ ਉਦੇਹ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾ. ਲਵਲੀਨ ਬੈਂਸ, ਪ੍ਰ. ਅਮਨਦੀਪ ਚੌਧਾਂ ਅਤੇ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅਯੋਜਿਤ ਇਸ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ

ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਸਰਜੀਤ ਕੌਰ ਬਰਾੜ ਨੇ ਮੁੱਖ ਵਕਤਾ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਲਵਲੀਨ ਬੈਂਸ ਨੇ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਮੁੱਖ ਵਕਤਾ ਨੇ ਕਾਲਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪੱਤੇਕੇ ਸਿਖਾਏ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਸਿਤਰਤਮਕ ਜੀਵਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦਾ ਹੱਥਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਵਕਤਾ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੌਖ ਸੰਸ਼ਾਲਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰ. ਗੰਗਤ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰ. ਹਿਨਾ ਰਾਣੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰ. ਸਿਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ 35 ਯੂਨਿਟ ਖੂਨਦਾਨ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਿੰਦ) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦੁਖਨਿਵਾਰਨ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੰਚਮੀ ਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਦੇ ਬਰਾਡੇ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਖੂਨਦਾਨ ਕੈਂਪ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੈਂਪ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਿਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰਮੀਤ

ਸਿੰਘ ਬੁਝੰਗਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੀ. ਸੀ. ਵਿੰਗ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 35 ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਖੂਨਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਖੂਨਦਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁਝੰਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੂਨ ਇੱਕ ਅਮੀਰਾ ਤਰਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਨਸਾਨੀ ਸ਼ਰੀਰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਲੋੜਵੰਦ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੈਂਪ 'ਚ ਗੁਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਲਵੀਰ ਕੌਰ (ਪਤੀ-ਪਤਨੀ), ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਪਟਿਆਲਾ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਨੌਰ, ਕਰਨਲ ਸਿੰਘ ਸੋਨੀ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲਾ ਨੇ ਵੀ ਖੂਨਦਾਨ ਕੀਤਾ।

ਬਿਜਲੀ ਅੱਠ ਘੰਟੇ ਬੰਦ ਰਹੇਗੀ

ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਲਵਲੀ ਕੁਮਾਰ) 66 ਤਲਵੰਡੀ ਗਰਿੱਡ ਤੋਂ 11 ਕੋਈ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਚੂਪੀਐਸ ਫੀਡਰ ਦੀ ਸਲਾਈ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੈਟੀਨੇਸ਼ ਤੇ ਸੈਰ ਭਾਉਣ ਹੇਠ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਐਸ ਡੀ ਓ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਜੋਬੀ ਪੱਤੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚੋਂ 78 ਫੀਸਦੀ ਝੋਨੇ ਦੀ ਹੋਈ ਲਿਫਟਿੰਗ : ਬਰਸਟ

ਸਮਾਣਾ (ਗੁਰਪਿਆਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲ) ਪੰਜਾਬ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬਰਸਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਆਮਦ ਤੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨਿਰਵਿਘਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਲਿਫਟਿੰਗ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਤੱਕ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਡਸਲ ਦੀ ਲਗਭਗ 78 ਫੀਸਦੀ ਲਿਫਟਿੰਗ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 96.33 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਡਸਲ ਦੀ ਆਮਦ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ 93.24 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 93.05 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਗਭੱਗ 72.31 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਿਫਟਿੰਗ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਤੱਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰੀਬ 20,345 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਸਿੱਧਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਖਰੀਦ ਲਈ 152 ਮੁੱਖ ਯਾਰਡ, 283 ਸਬ ਯਾਰਡ ਤੇ 1387 ਖੁੱਦ ਕੇਂਦਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ 713 ਆਰਜੀ ਖਰੀਦ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਰੀਦ ਏਜੰਸੀਆਂ

ਵੱਲੋਂ ਖਰੀਦੇ ਝੋਨੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਬਰਸਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 39,06,227 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰਕੇਟਿੰਗ ਵੱਲੋਂ 23,91,000 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ, ਪਨਾਮ ਵੱਲੋਂ 19,05,121 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ, ਵੇਅਰ ਆਊਸ ਵੱਲੋਂ 10,75,930 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ, ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਵੱਲੋਂ 26,653 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਪਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 19,572 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 8,71,550 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਵਿੱਚ 8,41,260 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਤੇ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿੱਚ 7,22,910 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ 6.22 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਡਸਲ ਦੀ ਆਮਦ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ 6.06 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ 6.07 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਿਫਟਿੰਗ ਹੋਈ ਹੈ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ 'ਚ ਆਏ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਮੌਸਮ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਝੋਨੇ ਦੀ ਡਸਲ ਦਾ ਝਾੜ ਘੱਟ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ

ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਂਥੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਾਹ ਫੜੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਕੇਜ ਜਾਰੀ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਵਾਈ ਹੋ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸੀਜ਼ਨ 2025-26 ਦੌਰਾਨ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਫਟਿੰਗ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਝੋਨੇ ਦੇ ਮੰਡੀ ਲੇਬਰ ਹੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 10 ਕੀਸੀ ਵਾਧਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੰਡੀ ਮਜਦੂਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਡਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਆਯੁਤੀਆਂ ਤੇ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜੀ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਡਸਲ ਦਾ ਦਾਣਾ-ਦਾਣਾ ਖਰੀਦਿਆਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਸਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀਮਾਸਿਮਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ, ਇਸਦੇ ਲਈ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਫ-ਸਵਾਫੀ, ਬਿਜਲੀ, ਪੀਣ ਯੋਗ ਪਾਣੀ, ਬਾਥਰੂਮ, ਫਾਂ ਤੇ ਬੈਠਣ ਆਦਿ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀ ਡਸਲ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਵੇਚ ਸਕਣ।

ਬਿਜਲੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੀਤਾ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, (ਸ਼ਮਿੰਦਰਪਾਲ/ਪੁਜਾ) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਜੁਆਇੰਟ ਫੋਰਮ ਤੇ ਏਕਤਾ ਮੰਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸਰਕਲ ਅੰਗ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ

ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਯੋਜੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਫਤ ਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ

ਬੋਰਡਕਮੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵੇਚ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤ ਭਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਕੰਗਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਰਕਾਰਮ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੋਟਾ ਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਖੇਧੀ

...ਸਫਾ 1 ਦੇ ਬਾਕੀ

ਅੱਠਵਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪੇ-ਕਮਿਸ਼ਨ...

ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਂ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ੍ਰਿਤ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸ ਘਟਾਉਣੇ ਹੋਣ, ਤਦੋਂ ਇਹ ਭਾਵੀਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 8ਵੇਂ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਾਗੂਆਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਰਿਟਾਇਰਡ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜੱਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਯੂਨਿਟ ਵਾਲੇ ਪਰਵਾਰ ਲਈ ਲੱਭ ਅਨੁਸਾਰ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰੇ, ਨਾ ਕਿ ਤਿੰਨ ਯੂਨਿਟਾਂ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਸੇਵਕਸ਼ਣ ਐਕਟ 2007 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੱਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਬੁਝਭਰਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮਾਪੇ ਵੀ ਪਰਵਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਹ

ਨਵਾਂ ਜ਼ਮਾਨਾ

ਵੀਰਵਾਰ, 30 ਅਕਤੂਬਰ 2025

ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਆਸਾਰ

ਬਿਹਾਰ ਅਸੰਬਲੀ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣ ਤੋਂ ਐਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਦੋ ਸਰਵੇਖਣ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕਾਬਲਾ ਐਤਕੀ ਵੀ ਫਸਵਾਂ ਹੈ, ਪਰ ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਮਹਾਂ-ਗੱਠਬੰਧਨ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਐੱਸ ਏ ਐੱਸ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਐੱਨ ਡੀ ਏ ਨੂੰ 120-127 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ ਤੇ 125 ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਵੱਲੋਂ 5 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 26 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਕਰੀਬ 48 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਮੂਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਵਾਰ 39 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਐੱਨ ਡੀ ਏ ਦੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ 41 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਂ-ਗੱਠਬੰਧਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੇਗੀ। 8.5 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੀ ਜਨ ਸੁਰਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ, ਜਦਕਿ 5.5 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਹੁਮਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਭੁਗਤ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਜੇ 39.5 ਫੀਸਦੀ ਐੱਨ ਡੀ ਏ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਣਗੀਆਂ ਤਾਂ 39 ਫੀਸਦੀ ਮਹਾਂ-ਗੱਠਬੰਧਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜਨ ਸੁਰਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 9 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਮਿਲਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ 33 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨ ਸੁਰਾਜ ਪਾਰਟੀ ਐੱਨ ਡੀ ਏ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟੇਗੀ, 10 ਫੀਸਦੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮਹਾਂ-ਗੱਠਬੰਧਨ ਦੀਆਂ ਕੱਟੇਗੀ ਤੇ 15 ਫੀਸਦੀ ਮੁਤਾਬਕ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੱਟੇਗੀ।

ਵੋਟ ਵਾਈਬ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ 34.7 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਹਾਂ-ਗੱਠਬੰਧਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੇਗੀ, ਜਦਕਿ 34.4 ਫੀਸਦੀ ਐੱਨ ਡੀ ਏ ਦੀ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। 12.3 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨ ਸੁਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੇਗੀ, ਜਦਕਿ 8.4 ਤ੍ਰਿਸ਼ੰਕੂ ਅਸੰਬਲੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਐੱਸ ਏ ਐੱਸ ਦੇ ਸਰਵੇ ਮੁਤਾਬਕ 26 ਫੀਸਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਐੱਨ ਡੀ ਏ ਤੇ 49 ਫੀਸਦੀ ਮਹਾਂ-ਗੱਠਬੰਧਨ ਨੂੰ ਭੁਗਤ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਨ ਸੁਰਾਜ ਨੂੰ ਵੀ 14 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਮ ਰਾਗ ਅਲਾਪ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ। ਮਹਾਂ-ਗੱਠਬੰਧਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇਜਸਵੀ ਯਾਦਵ ਦਾ ‘ਹਰ ਘਰ ਨੌਕਰੀ’ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ

ਹਾਲ ਹੀ ‘ਚ ਨਸ਼ਰ ਹੋਈ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਦਿੱਲੀ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕਾਫ਼ੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ 10 ਵਿੱਚੋਂ 8 ਲੋਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਵਾਲੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ ‘ਤੇ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਗੁਣਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ‘ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਖੂਬ ਪਟਾਕੇ ਚੱਲੇ ।ਆਬੋ-ਹਵਾ ਬਹੁਤ ਖਰਾਬ ਹੋਈ ।ਅਕਸਰ ਜਦੋਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸੀਜ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਵਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਕਲੀਫ਼ ਹੋਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।ਯੂ ਪੀ, ਐੱਨ ਸੀ ਆਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੀ ਤਰਸਯੋਗ ਹੈ। ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚਿਮਨੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਧੂੰਆਂ, ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ, ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਵਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮਿੱਟੀ, ਧੂੜਾਂ ਦਾ ਉੱਡਣਾ ਹਨ। ਚਿਮਨੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਹ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੇ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ, ਦਮਾ, ਖਾਂਸੀ, ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਚਮੜੀ ਰੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਾਫ਼ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ,ਤਾਂ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।ਅਕਸਰ ਅਸੀਂ ਆਮ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਕੂੜਾ-ਕਰਕਟ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਕਸਰ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵੀ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਸਾਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਕਸਰ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ । ਏਨੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣ ਲਈ ਦਰੱਖਤਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦਸਤਕ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਾਬਾਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੰਨਿਆਕੁਮਾਰੀ ਤੱਕ ਸਾਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖ ਕੈਦ ਸੀ ਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਆਜ਼ਾਦ ਸਨ। ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਵਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਫਿਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਹਜੇ ਵੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ । ਹਾਲਾਂਕਿ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਤੜਕੇ 3 ਵਜੇ ਤੱਕ ਪਟਾਕੇ ਚੱਲੇ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ ? ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਏਅਰ ਕੁਆਲਿਟੀ ਇੰਡੈਕਸ 500 ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਪਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ । ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪਬਲਿਕ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਨਿੱਜੀ ਸਾਧਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਚਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।ਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਸਕਣ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਠੋਸ ਨੀਤੀ ਉਲੀਕਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਮੁਹਾਲੀ, ਸੰਪਰਕ : 78889-66168

ਵੰਸ਼ਵਾਦ ਅਰਥਾਤ ਪਰਵਾਰਵਾਦ ਦੀ ਵਧਦੀ ਵੇਲ

ਕਦੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਰਵਾਰਵਾਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਕੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਾਲ 2014 ਵਿੱਚ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਰਵਾਦ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹਾਰ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ।

ਪਰ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਕੀਤਾ ਸਰਵੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2009 ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਰਵਾਦੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ 12 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ 11 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸੀ। ਸਾਲ 1999 ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ‘ਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 8 ਫ਼ੀਸਦੀ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ 6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸੀ।

ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਪਰਵਾਰਵਾਦ ਨੇ ਵਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲਿਆ ਹੈ । ਕਾਂਗਰਸ ‘ਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ, ਸੰਸਦਾਂ, ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਵਿੱਚ 33.25 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ 18.62 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੈ। ਖੇਤਰੀ ਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਝੁਝ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵੱਡਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਹਨ। ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਬਲ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਦਾ ਬੇਟਾ ਵੀ ਇਸ ਪੌੜੀ ‘ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਹੈ । ਪਰਵਾਰਵਾਦ ਅਰਥਾਤ ਵੰਸ਼ਵਾਦ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਬਿਹਾਰ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ‘ਤੇ ਹੈ । ਪਿਛਲੀ 243 ਮੈਂਬਰੀ ਬਿਹਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵੰਸ਼ਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 70 ਹੈ।

2019 ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਆਪਣੀ ਨੌ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਉੱਤੇ ਵੰਸ਼ਵਾਦ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਤਾਰ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੌੜ ‘ਚ ਭਾਜਪਾ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 2078

ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 18.2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਵੰਸ਼ਵਾਦੀ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ‘ਚ 99 ਸੰਸਦ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਗਾਂਧੀ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਹਨ: ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ, ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਗਾਂਧੀ। ਇਹ ਵੀ ਹੁਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ, ਪਰਵਾਰਵਾਦ ‘ਚੋਂ ਦੁੱਧ ਧੋਤੀ ਨਹੀਂ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵੰਸ਼ਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੁੱਤਰ-ਪੁੱਤਰੀਆਂ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਭਰਾ-ਭੈਣਾਂ, ਸਹੁਰੇ, ਘਰ ਵਾਲੇ, ਚਾਚੇ ਦੇ ਪੁੱਤ, ਭੈਣ-ਭਰਾ, ਚਾਚੇ-ਭਤੀਜੇ ਪਰਵਾਰਵਾਦ ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਉੜੀਸਾ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਤੱਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ ਦਲਾਂ ਦੇ 149 ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੰਸਦ ਦੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 337 ਵਿਧਾਇਕ ਜਾਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਸੰਖਿਆ 5 ਰਾਜਾਂ- ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਦਿੱਲੀ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਨੀਪੁਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸਰਵੇ ਮੁਤਾਬਕ 6 ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ, 5 ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, 9 ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, 7 ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, 35 ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਦੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੀਕਰ ਵੰਸ਼ਵਾਦੀ ਪਰਵਾਰਾਂ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ 149 ਪਰਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 23 ਪਰਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਹਾਕਮ ਧਿਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਧੁਰੰਤਰ ਨੇਤਾ ਇਸ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਹਨ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ (ਭਾਜਪਾ), ਉਹਨਾ ਦਾ ਬੇਟਾ ਵਿਧਾਇਕ ਪੰਕਜ ਸਿੰਘ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਮੁਖੀ ਮਲਿਕਾਰਜੁਨ ਖੜਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਧਾਇਕ ਬੇਟਾ ਪ੍ਰਿਯੰਕ ਖੜਗੇ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਏਕ ਨਾਥ ਸ਼ਿੰਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਸਰੀ

ਯਾਦਵ (ਰਾਜਦ), ਸ਼ਰਦ ਪਵਾਰ (ਰਾਕਪਾ ਗੁੱਟ), ਦੇਵਗੜਾ (ਜਦ), ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ), ਜੇਦੀਯੁਰੱਪਾ (ਭਾਜਪਾ), ਐੱਮ.ਕੇ. ਸਟਾਲਿਨ (ਡੀ.ਐੱਮ.ਕੇ.) ਆਦਿ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਭਾਜਪਾ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਮਦਨ ਲਾਲ ਖੁਰਾਨਾ, ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਸੁਸ਼ਮਾ ਸਵਰਾਜ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਬਕਾ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਪਾਇਲਟ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਚਿਨ ਪਾਇਲਟ ਰਾਜਸਥਾਨ, ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੂਪਿੰਦਰ ਹੁੱਡਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇਵੇਂਦਰ ਹੁੱਡਾ ਹਰਿਆਣਾ, ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੀਰੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਕਰਮਦਿੱਤਿਆ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੰਸ਼ਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਿਹੜੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਬਦੁਲਾ ਪਰਵਾਰ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ-ਭਤੀਜੇ ਵੰਸ਼ਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਅੰਰਤਾਂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਐੱਸਸੀਏਸਨ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ (ਏ ਡੀ ਆਰ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਦਿਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 47 ਫ਼ੀਸਦੀ ਅੰਰਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਤਕੜੇ ਵੰਸ਼ਵਾਦੀ ਪਰਵਾਰਾਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬਾਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਵੰਸ਼ਵਾਦ ਨੇ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅੰਰਤਾਂ ਦੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ।

ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੱਖਣ ਤੱਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਿੱਥੇ ਕਾਂਗਰਸ ਮੋਹਰੀ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਵੰਸ਼ਵਾਦ ਦੀ ਵੇਲ ਵਧ-ਫੁੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ‘ਚ ਇਹ ਨੇਤਾ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਗੀਰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਖੇਤਰੀ ਦਲਾਂ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ ਲੋਕ-ਸੇਵਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਛੱਡ ਕੇ ਹੁਣ ਨਿਰਾਪੁਰਾ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਮ, ਦਾਮ, ਦੰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ

ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ‘ਤੇ ਹੱਥੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇ ਰਹੇ। ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਮੰਤਵ, ਆਪਣੇ ਅਸੂਲ, ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗ ਕੇ ਸੀਮਾਂਤਵਾਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਰਟੀਆਂ ‘ਚ ਆਮ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰ ਦੀ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਲੋਕ ਸਰੋਕਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਕੁਰਸੀ ਦਾ ਹੀ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਪਰਵਾਰਵਾਦ ਦੀ ਵਧਦੀ ਵੇਲ ਲੋਕ ਕਲਿਆਣ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤ੍ਰ ਕੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਦੌਰ ‘ਚ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਸ਼ੇ ਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਗੁਆਚੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ‘ਚ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਿੰਦੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜੀਆਂ, ਸ਼ਰਾਬ ਵੰਡੇ, ਨਕਦੀ ਖ਼ਾਤਿਆਂ ‘ਚ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ, ਵੋਟਾਂ ਲਓ ਅਤੇ ਰਾਜਨੇਤਾ ਬਣ ਜਾਓ।

ਪਰਵਾਰਵਾਦ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਘੁਣ ਵਾਂਗ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਫੈਲ ਗਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਨੈਤਿਕ ਨਿਘਾਰ ਤਾਂ ਆ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ, ਗੁਰਬਤ,ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਸਿਖਰਾਂ ‘ਤੇ ਪੁੱਜ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ ਸਿਆਸੀ ਦਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਜੇਕਰ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵੋਟਰ ਸਿਰਫ਼ ਖਾਮੋਸ਼ ਦਰਬਾਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਵੱਡੀ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ।

ਸੰਪਰਕ : 98158-02070

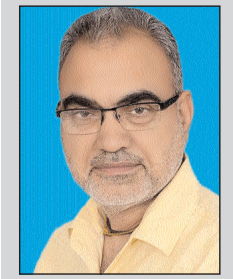
ਯੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਬੇਖਬਰ, ਬੇਧੌਰ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀਰ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ, ਜੋ ਸਰਹੱਦਾਂ ‘ਤੇ ਦਿਨ – ਰਾਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸਿਪਾਹੀ ਹਨ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹਾਲਾਤ ‘ਚ ਰਹਿਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਿਊਣਾ ਅਤੇ ਮਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਰਮ ਧਰਮ ਹੈ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ‘ਤੇ ਸਾਡੇ ਵੀਰ ਬਹਾਦਰ ਫੌਜੀ ਦੇਸ਼ ਯੁੱਧੀਆਂ, ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਲਈ ਪੁੱਤ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਅੰਰਤ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬੱਚੇ ਬਾਪ ਵਿਰੁਧੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਡੇਢ ਲਈ ਰੱਖੜੀ ਵਾਲਾ ਗੁੱਟ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੌਰੀ ਆਰਥਕ ਮਦਦ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਦਰਅਸਲ ਸਰਹੱਦਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਹੀ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪੱਛੀਆਂ ਅਤੇ ਹਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਲਾ ਕੋਈ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਮੁੱਨੀਭਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਮਨ ਚੈਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਸਾਡੀ ਭਾਈਚਾਲਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਦੋਨਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਸਰਹੱਦ ‘ਤੇ ਮੌਮਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾ ਕੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਬੇਹੱਦ ਖੂਬਸੂਰਤ ਨਮੂਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਤਾ ‘ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਸੱਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ‘ਤੇ ਕਣਕਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੋਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਵੀਰ ਜਵਾਨ ਮੌਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਇੱਕ ਅੱਟਲ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਯੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਫੇਰ ਯੁੱਧ ਕਿਉਂ ? ਅਨੇਕਾਂ ਮਜ਼ਹਬਾਂ, ਜਾਤਾਂ, ਧਰਮਾਂ ‘ਚ

ਵਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ

ਇਨਸਾਨ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਅਸੀਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੀ ਚੌਧਰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ‘ਚ ਵੱਡੇ ਮੁਲਕ ਛੋਟੇ ਮੁਲਕਾਂ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸੈਨਿਕ ਤਾਕਤ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ‘ਚ ਵੰਡ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਗੱਰ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ‘ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਰਹੇ ਦੋਨਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਤੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮੇਂ ‘ਚ ਉਹ ਆਪਸ ‘ਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਹੱਸਦੇ-ਖੇਡਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ‘ਚ ਸਾਂਝ ਜਿਹੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਸਰਹੱਦ ‘ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੁੰਦੀ ਗੀਟਗੀਟ ਸੈਰੋਮਨੀ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਸਮੇਂ ਫਲ, ਮਠਿਆਈਆਂ ਆਦਿ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਆਪਸ ‘ਚ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋਨਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ

ਜਵਾਨ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਜਾਨ ਦੇ ਪਿਆਸੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਘੁਸਪੇਠ ਵੀ ਸੁਹਿਰਦ ਮਾਰੋਲ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਨੇਕਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇਕਮਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਘਟੀਆ ਸਿਆਸਤ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਨਫਰਤ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਫਰਤ ਵਧਦੀ-ਵਧਦੀ ਇਕ ਦਿਨ ਜੰਗ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੰਗ, ‘ਚ ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਤਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੀ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵੀ ਖੋਰਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਬਰਬਾਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹੋ ਰਹੇ ਸਿੱਧੇ-ਅਸਿੱਧੇ ਯੁੱਧ ਦਾ ਕੋਈ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਤੁਰੰਤ ਲੱਭਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਕਿ ਜਾਨਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸੰਪਰਕ : 94172-80333

ਉੱਤਮ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਦੀ ਕਲਾ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਹੁਰੰਗੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਆਉਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੁੱਖਾਂ ਤੇ ਸੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੁੱਖ ਆਉਣ ‘ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ “ਐਸੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਤਾ ਕੈ ਹੋਇ ॥ ਜਾ ਕਉ ਦਇਆ ਮਇਆ ਪ੍ਰਭ ਸੋਇ॥” ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮਨ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਰ ਕਾਰਜ ਸਫਲਤਾ-ਪੂਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਚੇਤਨ ਹੋ, ਖੁਸ਼ ਹੋ, ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧੋਗਾ, ਪਿਆਰ ਕਰੋ, ਹਉਮੈ ਛੱਡੋ, ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਘਟੋਗਾ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਇਆਂ ਅੱਧਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਵੰਡਿਆਂ ਅਕਸਰ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਦਲਦੀ ਹੈ। ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨਾ, ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨਾ, ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰਨੀ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ, ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ, ਮਿੱਠਾ ਅਤੇ ਮਿਣ ਤੋਲ ਕੇ ਬੋਲਣਾ, ਨਿਮਰਤਾ, ਸਹਿਜਤਾ ਤੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ

